

SLOVENSKI

Poročevallec

Iskaja in vika časopisno-izdajateljskega podjetja Slovenski poročevallec... Direktor: Rudi Janžek... Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vojtašek...

Predsednik Tito gost pariške občine

Politični razgovori potekajo v izredno prijateljskem duhu... Vse pot od Elizejske palače do Ile de la Cite se ogromne množice pozdravljale gosta in njegovo spremstvo...

Pariz, 8. maja. (Tanjug). Danes so se v predsedstvu francoske vlade v palači Matignon začeli francosko-jugoslovanski politični razgovori... Predsednik Tito in predsednik Cotyja v Elizejski palači.

Priljubljeni predsednik Tito v Parizu. Na sliki: predsednik republike Tito in predsednik republike Coty. V drugi vrsti predsednik vlade Guy Mollet in Mendes-France.

(Od stalnega dopisnika »Politike« in »Sloven. poročevalca«)

PARIZ, 8. maja. (po telefonu). Od trga Concorde, na katerem stoji velikanski obelisk, pripeljan samkal iz Luksozja v Egiptu, na ulicah poleg Tuileries in Louvra, pa vse do veličastnega palača pariske občine so ogromne množice Parizčanov pozdravljale predsednika Tita in Cotyja, Jovanka Broz, Nebo Popoviča in ostale, ki so bili v Titovem spremstvu.

Predsednik Tito je prišel nekaj minut pred poldnevom na trg pred občinskim poslopjem. Pri veličastnem vходу, ki je bil za to priliko okrašen z barvnimi pariz, rdečo in modro, je bila konjenice, republikanske garde z golimi sabljami. Predsednika Tita in predsednika Cotyja so dočakali Jacques Feron, predsednik občinskega sveta mesta Pariza, prefekt sveta mesta Pariza, prefekt Gensbriere, Goette, so nato vstopili v veliki salon v pritižju, kjer so predsedniku Titu predstavili člane občinskega sveta, nato pa se je predsednik Tito s spremstvom povzpel med vrstami republikanske garde, ki je v svojih bleščečih uniformah in z golimi sabljami spominjala na srednjeveške viteze...

Ko je utihnil aplavz in ko so odigrali nacionalni himni je predsednik pariske občine Feron pristopil k mikrofonu in v naslednjih besedah pozdravil predsednika Tita.

Pozdrav pariškega šupana. Ko je predsednik pariske občine g. Jacques Feron zaželel dobrodoščilo predsedniku republike Tita in njegovi soprogi Jovanki Broz, je dejal, da so v Parizu predstavniki Jugoslavije vedno sprejemali s posebno naklonjenostjo, ker je Pariz smatral za svojo sveto dolžnost, da po njih izrazi spoštovanje do plemenitih prijateljskih narodov Jugoslavije, zato je še posebno vesel, da lahko izrazi šefu jugoslovanske države svojo naklonjenost do njegove domovine. Ko je nato govoril o veliki ljubljani Jugoslavije do svobode in o njeni borbi za narodno neodvisnost se je posebno ustavil na obdobju druge svetovne vojne in dejal, da so Francozi poslušajoč tajna radijska poročila o borbi jugoslovanskih partizanov, vzemirjani trepetali iz dneva v dan spremljajoč junaka dneva, ki so se tako dobro skladali z živimi francoskih vojakov v uniformi ali brez nje.

Predsednik Feron je nato govoril o vojnem tovarstvu v prvi svetovni vojni in dejal, da bo junakovi, o čemur legendarno dejal je, da ni slučajno, da sta usodi Jugoslavije in Francije povezani, kajti razumljivo je, da bi področje ene ali druge tujeju gospodstvu lahko samo težko ogrozila neodvisnost druge.

Ob tej priložnosti je predsednik pariske občine poudaril tudi pomembnost in trajnost intelektualnih vezi. »Francoska kultura je že zgodaj pritegnila Jugoslovane, zlasti od začetka 19. stoletja. Tako so oni v Napoleonu videli nositelja osvobodilne poslanice, ki jo je francoska revolucija poslala svetu: spomenik, ki mu je bil postavljen v Ljubljani in katerega vaši sonarodnjaki tako srbno vzdružujejo, zaradi česar smo neizmerno veselji, in je ta spomenik še vedno živa pričča.«

Ob tej priložnosti je predsednik pariske občine poudaril tudi pomembnost in trajnost intelektualnih vezi. »Francoska kultura je že zgodaj pritegnila Jugoslovane, zlasti od začetka 19. stoletja. Tako so oni v Napoleonu videli nositelja osvobodilne poslanice, ki jo je francoska revolucija poslala svetu: spomenik, ki mu je bil postavljen v Ljubljani in katerega vaši sonarodnjaki tako srbno vzdružujejo, zaradi česar smo neizmerno veselji, in je ta spomenik še vedno živa pričča.«

dal iz vaše srede prihaja opogumljajoča iniciativa v splošnih naporih za okrepitev mira na svetu in doseglo mednarodnega razumevanja in sporazumevanja.

Zahvala predsednika Tita

Predsednik Tito je nato dejal, da je Pariz postal simbol neprednih težav človečanstva od trenutika, ko je njegovo ljudstvo zrušilo Bastijo in zvojo borbo proti fašizmu izenačilo z bojem proti zatiranju. S to borbo je tesno povezana tudi deklaracija o človeških pravicah, katero je omenil v svojem nagovoru tudi predsednik Feron. Ideje te deklaracije so se v poznejšem zgodovinskem procesu razširile na vsa področja in na ta način postalo polno vsebino. V tem razvoju je ljudstvo Pariza skrbno sodelovalo, kar je bilo tudi v revolucionarnih bojih preteklega stoletja.

Predsednik Tito se je posebno zahvalil za vso pomoč, ki jo je francoski narod dejal jugoslovanskim narodom v prvi svetovni vojni in dejal, da je v našem spominu še posebno živo skupno trpljenje naših narodov v strahotah druge svetovne vojne. Prijateljstvo med našimi državami, ki je bilo ustvarjeno na takih osnovah, je trdno in trajno, bilo je potrjeno tudi v tej povojni dobi v skupnih prizadevanjih, po razkritih medsebojnih vezi in skupnih težavah za okrepitev mira na svetu.

Predsednik Tito je dejal, da želi izraziti priznanje in hvaležnost Parizu za doprinos, ki ga daje za šolanje naših zdravnikov in drugih znanstvenikov. Dejal je, da se popolnoma strinja s predsednikom Feronom, da je krepitev medsebojnih kulturnih vezi v interesu francosko-jugoslovanskega prijateljstva.

V svojem odgovoru se je predsednik Tito spomnil tudi let pred drugo svetovno vojno, ki jih je prečeval v Parizu in dejal, da mu bodo spomini na to obdobje ostali v trajnem spominu. Ob zaključku je predsednik Tito zaprosil predsednika pariske občine, da naj izroči njegove naj-

boljša želja, mednarodni Pariz. »Brez dvoma, ki jih je predsednik Tito namenil Parizom in vsem državljanom prijateljske Francije, so izvale pravi vihar vdušenja. Gosti so nato počasi odšli skozi sredino dvorane, spremljani s nenehnim prisrčnim aplavzom v salon Jean Paul Roland, kjer se je predsednik Tito vpisal v zlati knjigo mesta Pariza. V vitrinah salona je bilo nekaj zelo redkih eksponatov iz Napoleonove dobe, ki so neprecenljive vrednosti in ki jih je narodni arhiv posebej za to priložnost posodil pariski občini. Med temi dragocenostmi je bila tudi slavn Napoleonova opančevana slabošterva pa je izročil četr- za 500.000 frančkov kot pomoč za okroge padlih Francozov v od-porničkem gibanju.

Soprog predsednika Tita, Jovanka Broz, je danes obiskala sloviti muzej Louvre. Spremljala sta jo hčerka predsednika francoske republike Renaja Cotyja in soproga generalnega vojaškega guvernerja predsednika republike generala Ganevala. Jovanka Broz si je poldruge ure ogledovala zgodovinske znamenitosti in dragocenosti Louvra. Član spremljeval predsednika FLRJ med njegovim bivanjem v Franciji generalni podpolkovnik Miloš Šumogra je potobil danes poldnevne venec na grob francoskih tacev, padlih v drugi svetovni vojni.

Pariz, 8. maja. (Tanjug) — Današnji francoski časopisi so posvetili cele strani obisku predsednika republike Tita Franciji. Komentarji pariskih listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

Najboljši dokaz globokih vezi

Komentarji so si zdini v sodbi, da so Parizani priredili gostom enega izmed največjastnih sprejemov — »New York Times« o pomenu za zblizanje med Vzhodom in Zahodom

Pariz, 8. maja. (Tanjug) — Današnji francoski časopisi so posvetili cele strani obisku predsednika republike Tita Franciji. Komentarji pariskih listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

FRANCOŠKI IN TUJI TISK O OBISKU

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

PROGRAM DANAŠNJEGA DNE

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

PROGRAM DANAŠNJEGA DNE

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

ki družijo obe državi. Obisk je napravil v francoski javnosti globok vtis, posebno še med Parizčani, ki so gostem priredili čnega izmed največjastnih sprejemov. — Dvašilni časopisni listov so edini v tem, da je obisk maršala Tita v Franciji najboljši dokaz globokih vez,

Uvoz za široko potrošnjo

Na razpoložbo bo do konca leta 8315 milijonov deviznih dinarjev

Beograd, 8. maja. Za uvoz blaga za široko potrošnjo je bilo v prvem četrtletju izdelanih 6.261.200.000 deviznih dinarjev v okviru letnega kvote 10 milijard, iz katerih je bilo izločenih 900 milijonov za nabavo zdravil. V Zvezi trgovinskih zbornic, ki organizira uvoz blaga za široko potrošnjo, poudarjajo, da bo devizna kvota, skupaj s kompenzacijami za prva tri četrtletja od 6.800.000.000 do 7 milijard deviznih dinarjev, ker se realizacija kompenzacijskih poslov more te težko vnaprej oceniti. Glede na to bosta za zadnje četrtletje preostali še 2 milijardi do 2.300.000.000 deviznih dinarjev.

Če se izvažajo sredstva, namenjena za uvoz zdravil, zdravil, knjig, listov, filmov in materiala za kinematografe, brošure in reprodukcije knjižnega materiala za obrt, kakor tudi sredstva za potrebe turizma, potem bo za uvoz blaga za široko potrošnjo ostalo 8.315.000.000 deviznih dinarjev. Od tega bo za uvoz živih izdanih 1.830 milijonov, za industrijsko blago pa 6.485 milijonov deviznih dinarjev. Največje postavke v tem uvoznem načrtu so kovinski izdelki s 2.150 milijoni in tekstilni s 2.100 milijoni deviznih dinarjev. Elektroindustrijskih izdelkov bomo uvozili za 800 milijonov, izdelkov črna metalurgije in nekovičnih pa po 400 milijonov din. Razen tega bomo

uvozili tudi reprodukcije materiala, gumo, papir in kemične proizvode. Ob izdelavi načrta za uvoz po četrtletjih so poskrbeli, da se bo nabavilo blago, ki ga nimamo dovolj v državi ali pa je slabše kakovosti.

Uvoz blaga za široko potrošnjo se oddaja podjetjem na licitacijah, za nekatere predmete pa dobivata Zvezna zunanjo-trgovinska zbornica in Zveza trgovinskih zbornic sporazumno uvoznika. Da bi se preprečilo monopolistične težnje je Zveza trgovinskih zbornic predlagala: naj se v nekaterih sferah redistribuirajo nova pridobitna podjetja za uvoz blaga za široko potrošnjo.

Včeraj in danes

Zastopniki tuje industrije v Sloveniji

BLEJ, 8. maja. Dopoldne so odpotovali z Bleja predstavniki mednarodnega komiteja za nizke peči. V komiteju, v katerem je zastopanih šest držav, je posvetovalni član dr. Rekar, profesor ljubljanske univerze. Komite, ki občasno zaseda v Parizu je zasedal včeraj v Ljubljani, da bi se njegovi člani lahko seznanili z napredkom naše industrije in da bi spoznali našo državo.

pi in železarno Store. Zvečer so odpotovali iz naše države. B. B.

Kongres likovnih umetnikov

SARAJEVO, 8. maja. Od 10. do 12. maja bo v Sarajevu IV. kongres likovnih umetnikov Jugoslavije. Poleg poročila generalnega sekretarja zveze Marka Cebelunovića bo na kongresu podani tudi nekaj koreferatov. Med kongresom bo v umetniškem paviljonu v Sarajevu odprta zvezna likovna razstava.

Desetletnica splitske Opere

SPLIT, 8. maja. Splitska Opera praznuje svojo desetletnico. Ob tem jubileju so organizirali desetdnevni operni festival, muškar program je v večje številke domačih in tujih skladb, najboljših dosedanjih upravičencev splitske Opere. Razen članov splitske Opere sodelujejo pri tem kot gosti naši najboljši pevci: operni pevki iz Beograda, Zagreba, Ljubljane in Reke.

Splitska Opera je nastala iz skupine partizanskega zbora »Narodna osvobodilna« in je odletel uprizariti 30 oper iz tuje in domače glasbene literature.

Sestanek podkomisij za reformo šolstva

BEograd, 8. maja. Sredi tega meseca se bodo v Beogradu sestale tri podkomisije zvezne komisije za reformo šolstva. Dne 14. maja bo začela delati podkomisija za gimnazijo, 16. maja podkomisija za strokovne šole in 17. maja podkomisija za izobraževanje odraslih.

Jubilejno zasedanje komisije OZN za stredozemsko vprašanja

Komisija za stredozemsko vprašanja pri Organizaciji združenih narodov je na svoje letno jubilejno zasedanje v Nici povabila akademika Aleksandra Ugrešovića, predsednika sveta za raziskovanje Krasa in direktorja inštituta za eksperimentalno gozdarstvo pri Jugoslavanski znanosti v Zagrebu. Akademik Ugrešovića je bil l. 1923 skupaj z zastopniki Francije in Italije eden izmed ustanoviteljev organizacije Sila Mediterana, ki jo je kasneje prevzela OZN.

Jutri, desetega maja, bo slovenska kulturna javnost in vse slovensko delovno ljudstvo počastilo 80-letnico rojstva svojega revolucionarnega umetniškega glasnika, velikega pisatelja Ivana Cankarja. Naše bralce posebej opozarjamo na nedeljsko številko »Slovenskega poročevalca«, ki bo posvečena Cankarjevemu spominu.

ZVEZA SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV SLOVENIJE IN DRUŠTVO SLOVENSkih KNJIŽEVNIKOV

prilježata
v sredo, 9. maja 1955 ob 20. uri v opernem gledališču v Ljubljani slavnostno akademijo v počastitev 80-letnice rojstva Ivana Cankarja.

- Sporočila:
- Slavnostni govor: Ivan Potrč, predsednik društva slovenskih književnikov.
  - Karol Pahor: »Očena hlapca Jerneja«, izvaja moški zbor DPD Svoboda Slava Klavora, Maribor-Tabor — pod vodstvom profesorja Jožeta Gregorca.
  - Ivan Cankar: »Kralj Matjaž« — recitira Jože Tiran.
  - L. M. Škerjanc: »Maženka«, koreografska simfonična pesnitev po Cankarjevi noveli »Spomladi« — izvaja simfonični orkester Slovenske filharmonije, dirigent Rado Simoniti.
  - Ivan Cankar: »Bela krizantema« (odlomki) — recitira Jože Tiran ob klavirski spremljavi Bojana Adamčiča.
  - Matija Bravničar: »Jernejeva pravica«, finale iz opere množice v osem slikah: »Hlapec Jernej in njegova pravica«.
- Jernej — Friderik Lupša; napovedovalec Jože Tiran; dirigent Rado Simoniti; izvajata mešani zbor in simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Novo možnost za proizvodnjo sladkorja

V tovarni sladkorja v Vrbasu so napravili taniniv poskus, ki je podlaga za novo proizvodnjo sladkorja v naši državi. Znano je, da naše sladkorne tovarne proizvajajo sladkor, kakor je pri nas moč dobiti sladkorne pese. Da bi dobili več sladkorja, se trudijo povečati pridelke sladkorne pese. Poleg tega so v tovarni sladkorja v Vrbasu za proizvodnjo prvo količino sladkorja iz polpredelane sladkorne trsa iz Kubu. Ko so vse delo analizirali, so ugotovili, da je mogoče iz tone polpredelane surovine — sladkorne trsa — dobiti okrog 800 kg čistega sladkorja in kristala. Če bi surovino prevažali iz Kubu s našimi ladnjami in jo predelovali v času, ko naše tovarne sladkorne pese nimajo za predelavo, bi na ta način lahko pridelali do precej čistejšega sladkorja, kakor je uvožen. Poleg tega pa bi imeli tudi delavci boljše zasluzke.

Skladi za napredek gostinstva

V Srbiji, kakor tudi v drugih naših republikah, se čini veliko pomanjkanje gostinskih objektov. Čeprav so po osvoboditvi v mnogih krajih zgradili precej sodobnih in modernih gostinskih prostorov, je vendar njihovo število nezadostno in omrežje gostinskih prostorov s svojo zmogljivostjo ne more zadovoljiti potreb. Pomanjkanje gostinskih objektov je zlasti veliko v industrijskih krajih in velikih mestih Srbije. Da bi podprli to gospodarsko panogo in bi dvignili na višjo raven, ki bi ustrezala potrebam, so na enem izmed prejšnjih zasedanj Ljudske skupščine Srbije sprejeli priporočilo, ki predlaga okrajnim ljudskim odborom, naj sami iz krajevnih sredstev ustanovijo skladi za po-

spredavanje gostinstva in turizma. Glavni namen tega priporočila je pritegnitev krajevnih sredstev za zgraditev novih gostinskih objektov in napredek turizma. Kakor računajo, bi postopno poleg zokrepanja investicijskih sredstev, ki jih daje država, zgradili na ta način potrebne gostinske prostore, ki so glavno sredstvo za napredek turizma v Srbiji, za katerega so zelo ugodni pogoji. Pobudo Ljudske skupščine Srbije so ugodno sprejeli v mnogih krajih in so doslej v sedmih mestih ustanovili skladi za pospeševanje gostinstva in turizma. Poleg drugih so take skladi ustanovili v Beogradu, Nisu, Leskovcu, Svozarstvu in drugod. Vsak okrajni ljudski odbor, pri katerem so ustanovili tak sklad, je na svoj način določil sredstva za te skladi, tako da niso enotno organizirani v vseh krajih. Okrajni ljudski odbor v Beogradu je na primer določil, da se v sklad za pospeševanje gostinstva in turizma vključijo obsevi, ki se pove-

Jugoslovanski izvoz

BEograd, 8. maja. Po statističnih podatkih, ki pa še niso uradno potrjeni, je jugoslovanski izvoz dosegel v aprilu vrednost 7,5 milijarde dinarjev in je bil skoraj za dve milijardi več kakor lani v istem času.

Kongres radiologov

V Ljubljani bo zasedal od 23. do 25. maja t. l. III. kongres radiologov FLRJ, od 25. do 26. pa bo I. znanstveni sestanek kancerologov FLRJ. Radiologi bodo obravnavali v domu »Makska Percica«, Slomškova 20. kancerologi pa v predavalnici interne klinike, Zaloška c. 2. Na kongresu radiologov bodo obravnavali tri glavne teme, in sicer: 1.) sodobne metode radiografije, 2.) diagnostika in terapija malignih kostnih tumorjev, 3.) radioterapija pljučnega raka. Poleg glavnih tem bo na programu še 40 predavanj poljubne rentgensko-diagnostične in rentgensko-terapijske tematike. Kancerologi pa imajo v programu dve temi: prvi dan: terapija raka vratu maternice, drugi dan: terapija raka dojke. Kralji s kongresom radiologov in znanstvenim sestankom

kancerologov bo v prostorih »Gospodarskega razstavništva«: tudi prva večja razstava rentgenskih aparatov in rentgenskega pribora v Jugoslaviji. Razstavljajo bodo obravnavali v domu »Makska Percica«, Slomškova 20. kancerologi pa v predavalnici interne klinike, Zaloška c. 2. Z referati bodo na kongresu poleg jugoslovanskih radiologov pri obravnavanju glavnih tem še sodelovali: prof. dr. Anton Leš, z dvema asistentoma iz Centralnega rentgenskega inštituta v Grazu (Avstrija) in docent dr. Sven Roland Kjellberg, radiolog iz Stockholma. Razen strokovne problematike bodo na kongresu in na znanstvenem sestanku na programu še problemi organizacijskega značaja radiološke in kancerološke službe v Jugoslaviji.

SKUPŠČINA ZVEZE LABORATORIJEV ZA PREISKAVO MATERIALA

BLEJ, 8. maja. Dopoldne je bila na Bledu v hotelu »Toplice« letna skupščina Zveze jugoslovanskih laboratorijev za preiskavo materiala in konstrukcije. Skupščina, na kateri sodeluje okoli 40 strokovnjakov iz vse naše države, je otvoril inž. Viktor Tumšek, kakor je imel urodno besedo predsednik zveze inž. Branko Zežel. Otvoritvi skupščine so prisostvovali tudi zastopniki železarne Jesenice in tovarne veng iz Lesa. Danes so imeli posamezni strokovnjaki, med njimi tudi inž. Pipan in inž. Eksel, referate o rezultatih, ki so jih ugotovili pri preiskavi posameznih lastnosti jekla, lesa, betona in cementa. Namen teh referatov je seznaniti posamezne članke društev z rezultati, ki so jih posamezni strokovnjaki dosegli pri preiskavi materialov v svojih laboratorijih, in izmenjati te izkušnje med seboj. Glavni namen teh referatov ni, da bi razpravliali o produkciji novih materialov v naši industriji in v gradbeništvu, kakor mnogi mislijo, je dejal inž. Turšček; ampak v tem, da bi našli in izučili metode raziskovanja in s tem reševali različna vprašanja, ki se pojavljajo v naši industriji in gospodarstvu. Šele na podlagi teh metod bomo lahko dobili osnovno za proizvodnjo novih materialov, ki bodo bolj in tudi cenejši. Tako ko med drugim danes razpravljali tudi o metodi ugotavljanja omrežnosti raznih materialov ter o

Kdo podražuje sadje in povrtnine

BEograd, 8. maja. Zastopniki več kot 30 tovarn za predelavo sadja in povrtnine so poudarili na današnji letni skupščini svojega združenja, da bi mogli z zmanjšanjem stroškov proizvodnje v nekaterih tovarnah in določitvijo primernih razponov cen v trgovinskem omrežju doseči znatno pocenitev teh produktov.

Navedli so, da se različne stroških proizvodnje zaradi zastaralosti naprav in tehnoloških procesov v industriji gibljejo tudi do 20 odstotkov, trgovinsko omrežje pa medtem določa cene v prodaji na podlagi najvišjih cen proizvodnje oziroma cen onih tovarn, ki delajo z najslabšimi napravami in ki izdelujejo tudi najslabše izdelke. Posledica tega je, da plačujejo potrošniki najdražje dejanske enote predmeta, ki so najslabše kakovosti. Na skupščini so nadalje poročili, da so domače tovarne za predelavo sadja in povrtnine dobavile lani potrošnikom za 14 odstotkov več izdelkov kakor l. 1954. Tovarne so predelale skoraj 35.000 ton sadja in povrtnine. Zastopniki tovarn so tudi opozorili na težave, ki jih pri odkupovanju sadja in povrtnine za predelavo povzročata trgovinsko omrežje s povečanjem cen in ustvarjanjem umetno visokega povprečja. Izrazili so prepričanje, da bo k izboljšanju odкупа pripomogla nova odločba o pogojih, pod katerimi morejo gospodarske organizacije kupovati kmetijske pridelke neposredno od individualnih proizvajalcev. Lani je ta industrija izvozila na tuje trge nad 19.000 ton raznih izdelkov.

Zbor zadružnih hranilnic in posojilnic

Ljubljana, 8. maja. Včeraj je bil prvi redni letni občni zbor Zveze zadružnih hranilnic in posojilnic. Prva zadružna hranilnica in posojilnica kot vemo, je bila ustanovljena leta 1954 v Kranju. Od takrat pa do danes se je mreža zadružnih hranilnic in posojilnic močno razširila po vsej Sloveniji in zajema sedaj skupno 11 zadružnih hranilnic in posojilnic po posameznih okrajih in 8 njihovih podružnic v večjih podeželskih krajih. Razen tega je konec leta 1955 poslovalo v Sloveniji še okoli 620 hranilnic kreditnih odsekov kmetijskih združenj, ki so v času od 30. ju-

nija 1955 do 31. decembra 1955 dvignili stvilo vlog od 29.179 na 30.694, medtem ko se je denarni obseg vlog povečal od 460 na 542 milijonov dinarjev. Čeprav gre šele za začetek organizirane poslovanja hranilnic kreditnih odsekov pri kmetijskih združenjih v sodelovanju z zadružnimi hranilnicami in posojilnicami, je vendar treba pripomniti, da ti zneski oziroma vloge ne kažejo realne slike dejanskih možnosti za vlaganje prihrankov na vasi v hranilnic kreditne odseke kmetijskih združenj. Samo pred vojno je namreč bilo zbranih v okviru kreditnega združenstva okoli 1 in pol milijarde dinarjev hranilnih vlog kmetijskega prebivalstva. Pri dohodkih kmetov iz kmetijske proizvodnje, ki so znašali lani — ne računajoč dohodkov iz nekmetijskih dejavnosti — 16 milijard dinarjev, bi mogla hranilnic vlog na vasi znašati pol milijarde dinarjev, kar bi predstavljalo le okoli 10 odstotkov lanskega letnega dohodka, in sicer izključno iz kmetijske dejavnosti.

Zadružne hranilnice in posojilnice so že v začetku svojega poslovanja prevzele od Narodne banke precej poslov, in sicer kreditirajo obratnih sredstev kmetijskih združenj, poslovanje po ziro računih in skladih kmetijskih združenj, poslovanje v zvezi s posojili individualnim kmetom iz sredstev splošnega investicijskega sklada, v mesecu septembru 1955 pa je prenesla Narodna banka na zadružne hranilnice in posojilnice tudi poslovanje po obratnih kreditih, ziro računih in skladih zadružnih podjetij. Razen tega so pričele zadružne hranilnice in posojilnice tudi z zbiranjem hranilnih vlog odobravanjem posojil kmetom in odobravanjem ostalih posojil. Na tak način nastaja živa povezanost kmetijskih združenj in zadružnih podjetij z zadružnimi hranilnicami in posojilnicami. Ta oblika denarnega poslovanja med zadružnimi hranilnicami in posojilnicami ter kme-

Ukrepi proti kriminalu v gospodarstvu

CELJE, 8. maja. Danes sta na tiskovni konferenci predsednik sveta za notranje zadeve Jakob Žen in načelnik tajništva za notranje zadeve pri OLO Jože Ančič govorila o odnosu organov dolžniškega upravljanja v podjetjih do dejanj, ki ne povzročajo samo gmožne, ampak tudi moralno-politično škodo. Ne samo, da niso kolektivni — razen v redkih primerih — sprožili odkodniškega postopka proti tistim, ki so povzročili v podjetju škodo, tudi delavski sveti in svojih združenj niso obravnavali pomenov, ki imajo svoj izvor tudi v slabi organizaciji dela in pomanjkljivi evidenci. Škoda, ki jo je lani povzročil kriminal v gospodarstvu v celjskem okraju je znašala 63,3 milijona dinarjev, kolektivni pa so uvedli postopke za odkodniškega zadrževala v 23 primerih za skupno 1.050.000 dinarjev. Zato so člani sveta za notranje zadeve pri OLO v Celju sklenili na skupni seji priporočiti delovnim kolektivom, naj temu posvetijo več pozornosti in ustanove v podjetjih posebno komisije, ki naj bi proučevale organizacijo dela, evidenco nad materialom in podobno.

Novice iz vsega sveta v sliki in besedi prinaša
»TEDENSKA TRIBUNA«

Plače iz dobička

Udeležba delavcev na dobičku predstavlja v našem gospodarskem sistemu enega od temeljev socialističnih odnosov v gospodarstvu, ki ima svoj izvor tako v delavskem upravljanju kot tudi v splošni koncepciji družbenega značaja ustvarjanega proizvoda. V tem se konkrtno odraža proces podružbenosti proizvodnih sredstev, ki se je začel z nacionalizacijo kot svojo izhodiščno točko, a ki je nujno morala iti naprej v smeri izprijenja državne lastnine v družbeno.

Udeležba delavcev na dobičku predstavlja v našem gospodarskem sistemu enega od temeljev socialističnih odnosov v gospodarstvu, ki ima svoj izvor tako v delavskem upravljanju kot tudi v splošni koncepciji družbenega značaja ustvarjanega proizvoda. V tem se konkrtno odraža proces podružbenosti proizvodnih sredstev, ki se je začel z nacionalizacijo kot svojo izhodiščno točko, a ki je nujno morala iti naprej v smeri izprijenja državne lastnine v družbeno. Pri procesu podružbenosti proizvodnih sredstev ne gre za to, da se lastnina prenesa s formalnim aktom na državo, ker bi s tem samo menjali subjekt lastnine pravice brez notranje spremembe produkcijskih odnosov. Podružbenost proizvodnih sredstev je torej v tem, da prenesemo proizvodna sredstva na družbo in s enostavnim pravnim aktom, ampak v tem, da pripade proizvod dela družbi. To pa pomeni, da je treba razdeliti presežek vrednosti v skladu z družbenim značajem proizvodnje. Tudi to se ne da napraviti z enostavno administrativno razdelitvijo, da se deklarira proizvod dela za družbeno proizvod. Bistvo problema je v tem, da se proizvod dela

Plaće iz dobička

razdeli v skladu z doprinosom vseh tistih činiteljev, ki so sodelovali v ustvarjanju družbenega proizvoda. To pa ni samo neposredni proizvajalec, ampak tudi oja in najširša družbena skupnost. Posaviti zahteva, da mora delavec v posameznih delovnih kolektivih, zaslužke delavca še razumljivo: ne more omesti samo na plače, po tarifnem pravilniku, saj se prav v udeležbi delavcev na dobičku mečno vedra v njihova, pravica gospodarstva z družbenimi sredstvi. Vprašanje, zase pa je, kolikšna delovnega ustvarjenega dobička naj bo namenjen za povečanje plač nad plačami po tarifnem pravilniku. Znano je, da v dosedanjem sistemu to razmerje ni moglo biti določeno na povsem objektivnih elementih, ki v celoti niti sedaj še niso dognani, in da je tako stanje vplivalo na to, da so si podjetja skušala zagotoviti večji delež za povečanje plač prav na račun povečanja dobička z zvišanjem cen. Letošnji ekonomski mehanizem te odnose močno objektivizira na osnovi zveznih instrumentov ter tako rešuje na eni strani odnos podjetja do ljudskega odbora in mu pri tem daje mnogo svobodnejše roke, na drugi strani pa rešuje tudi vprašanje odnosa podjetja do skupne ustvarjenega dobička v

Plaće iz dobička

tem smislu, da večje plače iz dobička niso neposredno odvisne od večje mase dobička in da tako odpade pri podjetju neposredni interes za dviganje cen. Po sedanjih predpisih je znesek, ki se izplača iz dobička za povečanje plač določen z odstotkom v zveznem družbenem planu. Ta odstotek sme znašati največ 16 in najmanj 8%, s tem, da se le-ta obvezno zniža na 16%, če je višji, oziroma zviša na 8%, če je manjši. Teh 8 do 16% se, vzame od listega dela dobička, ki ostane po izločitvi zveznega davka na dobiček in izplačilo obveznosti iz dobička, predvidenih z zakonom. Navedeni odstotek pomeni sorazmerje med določenim delom plač v preteklem letu in dobičkom v tem letu po odbitku postavk, ki se odštejejo od dobička pred izplačilom zneska za plače. Del plač iz preteklega leta dobičkom, če vzamemo odstotek, ki ga izračunamo iz sorazmerja med zneskom plač iz dobička in zneskom plač po tarifnem pravilniku v preteklem letu — torej od seštevka teh dveh zneskov. S tem določili se dobiček za plače vsklaja z našimi stvarnimi zmogljivostmi. Celotni znesek plač iz dobička pa vendar ne sme presegati polovice dobička, ki ostane po odbitku sredstev za zvezni davek iz dobička in za obveznosti iz dobička po zakonu. Se nadaljuje

Oh robu dogodkov

V krogu

David Marshall, ministrski predsednik Singapure, je v Londonu že celih deset dni. Prišel se je pogajati s predstavnikoma britanske vlade o popolni avtonomiji Singapure — in to deset dni že dela. Toda če je javnost bolj slabo poučena o poteku razgovorov, ki jih z britanskimi stranimi vodi Lennox-Boyd, je to kričala velike publicitete v zvezi z obiskom Hruščeva in Bulganina, morda pa je tudi delni vzrok »diskretnosti«, da se pogajanja ne razvijajo preveč uspešno.

Od lanskega decembra, ko je imel Marshall v Londonu vodno razgovore o isti temi, se je položaj precej spremenil. Sicer Britanci sedaj zatrjujejo, da že tedaj Marshallu niso prav ničesar obljubili — morda zato, ker mu sedaj ne nameravajo mnogo dati. Od kar je Banderanike napovedal ukinitve britanskih postojank na Cejlonu, je Singapur postal še bolj važen za strategijo Zahoda, še posebej pa kot baza na poti, ki povezuje britanski imperij in dominione. Izpustiti iz rok Singapur, pravijo Britanci, bi bila v sedanjem trenutku huda napaka.

Toda Marshall je lani, ko se je vrnil iz Londona (morda na podlagi obljub, ki jih ni dobil?) napovedal preobrnitev Singapure status dominiona do aprila tega leta. Če se sedaj vrne praznih rok, se mu lahko to zelo maščuje, saj njegova laburistična stranka že sedaj nima večine v parlamentu, ampak je na vladi samo zaradi nesoglasij med opozicijskimi strankami.

Prav Marshallova slabost (pravijo, da se politika vrsti v krogu) je tudi med glavnimi vzroki, da Britanci nečesto popustijo — češ, Marshallu bomo izročili oblast nad otokom, nato pa bo na volitvah izgubil in samostojni bodo postali levičarsko usmerjeni pripadniki stranke narodne akcije, ki jo vodi Li Kuan Ju.

Vsekakor mora biti zadrega precejšnja — Lennox-Boyda in Marshallova. Če popusti Lennox-Boyd, bo Marshall morda ostal na oblasti še nekaj časa, toda za to ni zagotovil; če pa popusti Marshall, se bodo v Londonu prihodnje prav gotovo pogajali z Li Kuan Juem — in že samo misel na to spravlja predstojnike kolonialnega urada lase pokoncu! A. Furlan

Talent za diktaturo

Spomin na 38. vzporednik je zbledel in Koreja se je po pomenu skrčila na svoj zemljepisni obseg, Sing Man Ri pa lahko še kvečjemu vliva strah svojim podložnikom, svetu ga ne more. Zakaj bil je čas, ko so njegove grožnje, da bo »marširal proti severu«, resno vzmirale svet, ne zato ker bi sam s svojo vojsko kaj dosegel proti Severu, pač pa zato, ker bi utegnil sprožiti nov plaz, ki bi ga bilo morda teže zaustaviti kot prvega. Dopisnik londonskega »Timesa« je gospoda Rija dobro označil, ko je napisal, da se njegova vdanost antikomunizmu lahko meri samo še z njegovim talentom za diktaturo.

Na volitvah petnajstega maja stari Ri, ki ima že osem križev (star je več kot 83 let), ne bo imel težavnega dela, ker je voditelj demokratske stranke Sinickega prejšnjega sobota po uradni verziji zadela kap in je tako naklonjena usoda pobrala glavne tekmeca na bližnjih volitvah. Ko je policija sporočila, da je Sinicki umrl in kako je umrl, je prišlo do neljubih demonstracij, med katerimi je policija nemilo uporabljala strelno orožje. »Washington Post« upravičeno pripominja, da je streljanje na demonstrante žal use, kar lahko pokaže Sing Man Rijevo režimo.

Američani pa, so menda prepričani, da ni drugega človeka, ki bi Južno Korejo lahko varoval pred »komunistično nevarnostjo«, čeprav jim najbrž še noben politik ni naredil toliko sive las kot Sing Man Ri. Ta je namreč diže protijaponski, kar je morda razumljivo, če upoštevamo, da je preživel večje časa v japonskih zaporih. Toda človek, ki noče imeti nič opravka ne na severu ne na jugu, razen morda s Čangkajškom na Formozu, in je vrhu tega več kot 83 let star, res ne more svoji deželi nuditi upanje na kak gospodarski razcvit kljub ameriški pomoči.

Zato je izbor Rijevega podpredsednika, ki ga bodo na volitvah izvolili, toliko pomembnejši. Celo Američani se menda nadejajo, da bo stari le počasi izpregel in da bodo potem imeli opravka z manj trmastim in prožnejšim predsednikom, kakor je ta »talentirani diktator«. B. Pahor

Jalovo zasedanje

Gromiko je izjavil, da podkomite OZN za razorožitev ni dosegel sporazuma o bistvenih vprašanjih, o katerih so razpravljali — »Pravda« piše, da, četudi v Londonu ni bil dosežen uspeh, bi bilo napačno sklepati, da je vprašanje razorožitve nerešljiv problem

London, 8. maja. (Tass - Tanjug) - V zvezi z zaključkom šestdesetega zasedanja podkomiteja OZN za razorožitev, je sovjetski predstavnik Andrej Gromiko v intervjuju s dopisnikom agencije TASS izjavil, da podkomite v bistvenih vprašanjih, o katerih je razpravljalo, ni dosegel sporazuma. Nato je obrazložil namene, ki so vodili Sovjetsko zvezo, ko je predlagala 27. marca svoj zadnji predlog.

Dejal je, da dosedanja poskusi, da bi dosegli sporazum o razorožitvi v celoti, niso privedli do nobenega uspeha, zato se je Sovjetska zveza v zadnjem predlogu lotila drugačne poti reševanja tega problema ter ima njen predlog pomembno prednost, ker ustvarja možnost spo-

razuma v prvi vrsti o vprašanju klasičnega orožja. Dodal je, da je sovjetski predlog pustil ob strani atomsko orožje, ker so se nesoglasja o tem vprašanju pokazala kot glavna ovira na poti do sporazuma. Ko je nato navedel, da so bile zahodne sile proti sovjetskemu predlogu in so zahtevale rešitev problema razorožitve v celoti, je poudaril, da je nemogoče doseči sporazum v celoti, kajti sedanjí položaj je tak, da je mogoče doseči sporazum samo o enem delu problema ali pa sploh ne.

Čestitka predsedniku republike Josipa Broza Tita Češkoslovaški

Beograd, 8. maja (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je poslal predsedniku republike Češkoslovaške Antoninu Zapotockemu brzojavko, v kateri mu izraža čestitke a narodnemu prazniku Češkoslovaške.

E. Kardelj sprejel delegacijo češkoslovaške ljudske skupščine

BEOGRAD, 8. maja (Tanjug). Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je sprejel danes ob 12.30 delegacijo ljudske skupščine Češkoslovaške pod vodstvom Zdeněka Fierlingerja.

BEOGRAD, 8. maja (Tanjug). Danes dopoldne od 9.30 do 12. ure so bili v zvezi ljudski skupščinski razgovori članov češkoslovaške parlamentarne delegacije, ki je pod vodstvom predsednika skupščine Zdeněka Fierlingerja na obisku v naši državi, ter našimi ljudskimi poslanci o gospodarskih vprašanjih. Na številna vprašanja gostov o organizaciji gospodarstva, sistemu planiranja in drugem so odgovarjali podpredsednik zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanovič, član zveznega izvršnega sveta Mihaljo Todorovič in Slavko Komar ter nekateri ljudski poslanci. Razgovori so se nadaljevali poldnevno, ko so razpravljali o organizaciji državne uprave in družbeni ureditvi.

KONGRES INDJSKIH TRADE UNIONOV

NEW DELHI, 8. maja (Tanjug). Na sinočnji zaključni seji letne skupščine indijskega nacionalnega kongresa Trade Unionov so delegati ostro grajali po zdravju govor zastopnika ameriških sindikatov Browna. Delegat iz Biharja Bagvat Azad je očital ameriškim predstavnikom, ker je v pozdravnem govoru govoril o »sovjetskem kolonializmu«. Azad je dejal: »Vemo, da sta Jugoslavija in Sovjetska zveza napredovali vsaka na svoj način, vemo pa tudi, da Amerika podpira portugalški kolonializem v Gvi in Indiji. To nas globoko žalja!«

Delegacija ljudskega odbora Beograda v Kijevu

MOSKVA, 8. maja. Delegacija ljudskega odbora Beograda, ki je obiskala Moskvo in Leningrad, je danes odpotovala v Kijev in do ostala tam dva dni. Moskovski izvršni svet je priredil sinoči slovnostno večerjo na čast beograjskih gostov, katere so se udeležili razen predsednika izvršnega sveta mesta Moskve Bobrovnikova tudi funkcionarji izvršnega sveta, od jugoslovanske strani pa veleposlanik Veljko Mičunović in svetnik Bogdan Osolnik. Bobrovnikov je sprejel povabilo vodje jugoslovanske delegacije Miloša Mićića, naj bi se delegacija mesta Moskve udeležila redne konference mest in lerne skupščine konference mest, ki bo konec maja v Ljubljani.

Poljski novinarji v Ljubljani

Ljubljana, 8. maja (Tanjug). Delegacija poljskih novinarjev, ki se že tretji dan mudi v Sloveniji, je danes obiskala tovarno »Litostroj«, kjer je imela razgovore s člani delavskega sveta, nato pa si je ogledala muzej narodnoosvobodilne boje in zanimivosti Ljubljane. Poljski gostje so se srečali sinoči v klubu ljudskih poslancev s članom CK Zveze komunistov Jugoslavije Borisom Zihieriom, ki jim je dal pojasnila o našem družbenem razvoju in kulturi.

Izrazil se je tudi proti zahtevi zahodnih sil, da bi bila razna obdobja razorožitve povezana z vprašanjem združitve Nemčije. Po njegovih besedah ta iniciativa zahodnih sil pomeni opuščanje pripravljenosti za zmanjšanje oborožitve in vojaških učinkov. Gromiko je nadalje dejal, da so na zasedanju v Londonu prišlo do izraza resne razlike v stališčih do vprašanja mednarodne kontrole nad razoroževanjem.

Britanski predstavnik v podkomiteju Nutting pa je v Spodnjem domu izjavil, da razgovori niso toliko napredovali, kolikor je Velika Britanija pričakovala. Dodal je, da je obisk sovjetskih voditeljev Bulganina in Hruščeva res doprinesel k razumevanju stališč, ni pa rešil glavnih težkoč. Ponovil je stališče vlade, da je treba politična vprašanja reševati sporedno s programom razoroževanja.

Moskovska »Pravda« pa danes piše, da bi bilo napačno sklepati, da je vprašanje razorožitve nerešljiv problem v sedanjí dobi, čeprav na zasedanju v Londonu ni bil dosežen noben uspeh. Ko komentira stališča zahodnih sil, navaja, da bi odlaganje razorožitve in zavračanje zmanjšanja oborožitve in oboroženih sil pod izgovorom, da nemški problem še ni rešen, dejansko pomenilo, da ne žele rešitve niti enega niti drugega problema.

FRANCOŠKO-MAROŠKI RAZGOVORI

Neodvisnost Maroka

Mollet je obljubil, da bo njegova vlada storila vse za čimprejšnjo zaključitev pogajanj o »medsebojni odvisnosti« — Francoski parlament bo navzlic opoziciji ratificiral sporazum o maroški neodvisnosti

Pariz, 8. maja (Tanjug). Dvo-dnevni francosko-maroški razgovori, v katerih so sodelovali francoski predsednik Guy Mollet in minister za zunanje zadeve Pineau ter maroški predsednik Si Bekaj in minister za

zunanje zadeve Balafrej sta potrdila odločnost pariške vlade, da takoj po ratifikaciji dvojnih sporazumov prizna imenovanje diplomatskih predstavnikov Rabata v tujini. Danes je bil sklenjen tudi končno sporazum o ustanovitvi maroške vojske. Bekaj in Balafrej sta odpotovala v Madrid, kjer bosta s špansko vlado nadaljevala razgovore o izvajanju že sklenjenega sporazuma o združitvi francoske in španske cone Maroka. Vlada v Rabatu je prejšnji teden zahtevala, da tudi mednarodno cono v Tangerju razglase za sestavni del neodvisne maroške države.

Uradni krogi v Parizu izražajo optimizem glede uspeha misije prvaka mlade maroške države. Francoski predsednik Guy Mollet je razen tega obljubil, da bo njegova vlada storila vse, da bi se čimprej končala pogajanja za določitev »medsebojne odvisnosti«. Zato menijo, da bo francoski parlament v zvezi opoziciji degolovcev, neodvisnih in ljudskih republikancev ratificiral sporazum o maroški neodvisnosti.

AMAN. Jordanska vojaška misija bo odpotovala v Libanon in Irak. Namen tega obiska je koordinacija jordskih vojaških načrtov.

TOKIO, 8. maja. Japonska misija bo odpotovala v Libanon in Irak. Namen tega obiska je koordinacija japonskih vojaških načrtov. Tokijski ministri so se danes srečali v kabinetu, da bi se odločili o potovanju japonske vojaške misije v Libanon in Irak. Japonska misija bo odpotovala v Libanon in Irak. Namen tega obiska je koordinacija japonskih vojaških načrtov.

Jutri se bodo v Parizu začeli uradni razgovori o Tuniziji, ki jih bosta imela Habib Burgiba in predsednik tunizjskega naroda, je predsednik vlade Burgiba izrazil popolno prepričanje v uspeh pogajanj. »V kratkem se bom vrnil z vsemi pravicami neodvisnosti Tunizije, s pravicami glede vojske in diplomatskega predstavnštva v tujini,« je dejal. Tunizija bo imela še eno nalogo, da pomaga rešiti alžirsko vprašanje. Glede na to je Burgiba izjavil, da bo po prihodu v Pariz predložil »načrt miru« za rešitev alžirske krize.

Uradni razgovori o Tuniziji, ki jih bosta imela Habib Burgiba in predsednik tunizjskega naroda, je predsednik vlade Burgiba izrazil popolno prepričanje v uspeh pogajanj. »V kratkem se bom vrnil z vsemi pravicami neodvisnosti Tunizije, s pravicami glede vojske in diplomatskega predstavnštva v tujini,« je dejal. Tunizija bo imela še eno nalogo, da pomaga rešiti alžirsko vprašanje. Glede na to je Burgiba izjavil, da bo po prihodu v Pariz predložil »načrt miru« za rešitev alžirske krize.

ARABSKO-IZRAELSKI SPOR

Za zmanjšanje napetosti

Egipt in Izrael sta sprejela Hammarskjöldov predlog, da bi uvedli opazovalna mesta vzdolž meje — Po večdnevnem premirju je na meji med Izraelom in arabskimi državami spet prišlo do nemirov

Tel Aviv, 8. maja (AFP). Po večdnevnem premirju je na meji med Izraelom in arabskimi državami spet prišlo do nemirov. Kakor je izjavil zastopnik

izraelske vojske, so eno leto stare sile iz starega dela Jeruzalema streljale na izraelski del novega naselja. Žrtve ni bilo. Dva izraelska vojaška avtomobila sta zadela na mine, ki so jih položili egiptovski vojniki na področju Gaze. Pri eksploziji min je ubilo enega izraelskega vojaka, dva pa ranilo. Izrael zahteva nujen sestanek komisije za premirje.

Istočasno so v Kairu uradno sporočili, da je nekaj izraelskih blindiranih avtomobilov večeraj opoldne prekorakali demarkacijsko črto pri Kan Gunesu in streljanje je trajalo dve uri. Egiptovski polkovnik Salah Gohar, ravnatelj oddelka za Palestino, je prispel v Gazo, kjer se bo danes sešel s vodjem ko-

misije OZN za nazorstvo nad premirjem v Palestini Burnsom. Govorila bosta o načinu izvajanja predloga generalnega sekretarja OZN Hammarskjölda o zmanjšanju napetosti na meji med Izraelom in arabskimi državami. Po Hammarskjöldovem predlogu bi uvedli vzdolž meje opazovalna mesta in zvišali število opazovalcev Združenih narodov. Egipt in Izrael sta te predloge sprejela, sestanek med Goharjem in Burnsom pa naj bi bil prvi korak do uradnega premirja.

New York, 8. maja (Tanjug). Po vrnitvi generalnega sekretarja OZN s potovanja po Bliznjem vzhodu se je na sedežu Združenih narodov začela zelo živahna dejavnost za pomirjenje v tem delu sveta. Predsednik Varnostnega sveta dr. Jože Brilje je večeraj nad eno uro govoril z generalnim sekretarjem OZN Hammarskjöldom o njegovem poslanstvu. Zvedelo se je, da sta govorila o morebitnih novih korakih, ki bi jih Varnostni svet storil za ureditev položaja na Bliznjem vzhodu.

RIM. Sindikalna federacija italijanskih namočencev stališe je do 11. in 12. maja navedla stavko svojih članov. Bančni namočenci zahtevajo zvišanje plač. Med stavko bodo banke sicer odprte, delaje pa bodo s najmanjšim številom osebja.

LONDON. Generalni direktor Unesca Luther Evans je povedal na tiskovni konferenci, da bo od 74 držav članice te organizacije zahteval, da zvišajo svoje prispevke, da bi se proračun Unesca v letu 1966 povečal za pol milijona dolarjev na leto.

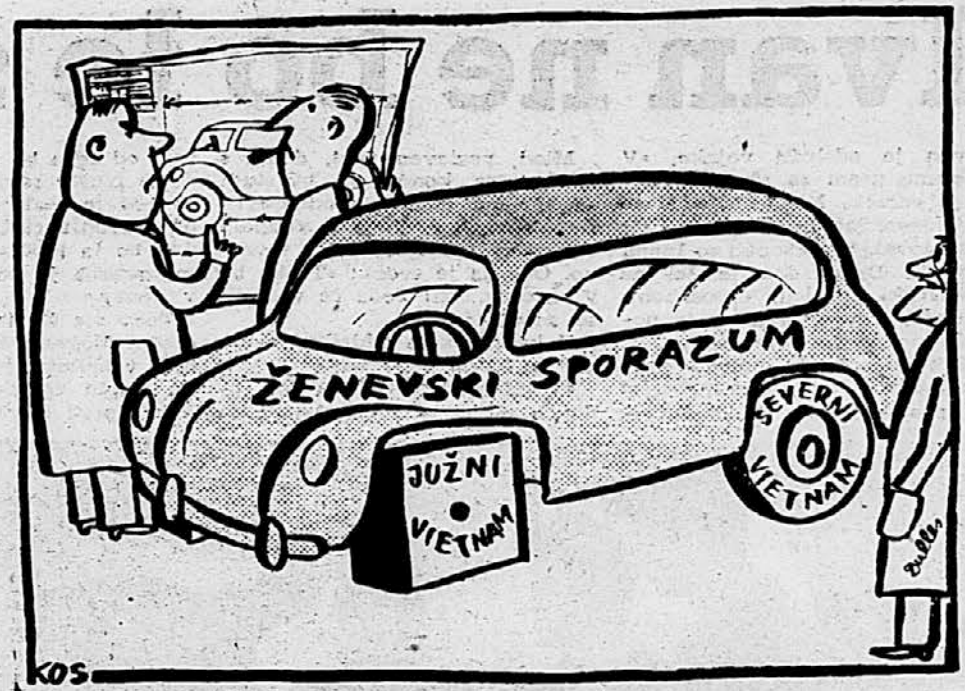
»Le Monde«, »Figaro«, »Combat« in ves ostali tisk posvečajo poročilom in komentarjem o obisku tov. Tita cele strani in objavljajo na desetine fotografij z večerajšnjega sprejema in drugih manifestacij v zadnjih dneh.

Da komentarji pripisujejo velik pomen bližnjim razgovorom jugoslovanskih predstavnikov z Guyem Molletom in zunanji ministrom Pineaujem, jugoslovanske javnosti ne bo presenetljivo, ker je pomen Jugoslavije v svetovnem doseganju znan posebej v Franciji.

Jugoslovane v Parizu pa včasih lahko preseneti dejstvo, da je pisanje francoskega tiska zelo ugodno za našo državo, polno hvale naši nedavni preteklosti in vlogi tov. Tita v njej in da izraža polno najljubši želja za bodočnost naše države. Bilo bi površno, če bi vse to pojasnjevali s francosko gostoljubnostjo. Korenine tega so globoke in jih je treba iskati v resnično iskrenem prijateljstvu med obema državama, ki — kot je danes dejal predsednik Tita v pariški občini — ni slučajen ali prehodni pojav, kajti nastalo je v določeni zgodovinskih pogojih in ima vse pogoje za razvojni tudi v bodočnosti.

Najvišja francoska odlikovanja, ki jih je predsednik Coty večeraj izročil predsedniku Titu — Vojaška medalja z vojniškim križcem in veliko lentjo Legije časti, kakor tudi velika lentja jugoslovanske zastave, ki jo je predsednik Tita podelil predsedniku Cotyju — so ponovno potrdilo tega prijateljstva med obema državama in vzajemnega priznanja, ki ga druga drugu izkazuje.

Francoski politični krogi pripisujejo velik pomen bližnjim razgovorom, prepričani, da bodo v razgovorih z jugoslovanskimi sovorniki slišali mnenje, za katerega vedo, da je vedno pomembno samo priznavanje ohranjenega miru v svetu in izboljšanje razumevanje med narodi. Zoran Zujović

Sprejem, kot ga tudi Pariz že dolgo ni doživel

(Od stalnega dopisnika »Politike« in »Slovenskega poročevalca«)

Pariz, 8. maja. (Po telefonu). Četudi je Pariz navajen na spektakularne največje razmer in na vse vrste doživljanj, je zadnjih nekaj dni tudi to mesto nekako spremenilo videz in razpoloženje. Obisk tov. Tita je za interesiral tudi tujakajni svet. Če človek išče podlago pozornosti, ki jih zdaj posvečajo Jugoslaviji, lahko s prepričanjem reče, da je to — Francozi to oca-

krito priznavajo — zaradi tega, ker maršal Tita nikoli ni predpostavljaj grmotne kapitulacije častnemu trpljenju in ker so mnogi njegovi ukrepi izzvali občudovanje sodobnega sveta. Taka komentar je objavil nek francoski list, ki je nikoli ni bil mogel priložiti med tebičarske liste ali med liste posebno naklonjene Jugoslaviji.

Danes, kakor tudi večeraj, je Pariz okrašen z zastavami. Na Elizejski palači se vije zastava s peterokrako zvezdo, vsekakor prvič, odkar ta zgradba stoji. Treba je zaradi tukajšnjega odmeva proučiti karikature, ki jo je jutru objavil »Franc T-reur«. Na karikaturi sta predsednika Coty in Tito, pod njima pa piše: »Dobro ste pogodili na dan zmagel!« Te besede karikaturnista je dal v usta gospodu Cotyju, namreč zato, ker Francija danes slavi zmago nad fassistično Nemčijo in je to triumf demokratskih sil, kateremu je bila danes posvečena tudi vojaška parada v središču Pariza in vrsta drugih manifestacij. Vendar je to le epizoda v splošnem svečanem tonu mesta, ki ga je dobilo zaradi obiska maršala Tita.

Za obisk se Parizani zelo zanimajo. To so dokazali mnogi

tisoči tistih, ki so postajali ob velikih avenijah, po katerih se je pripeljal naš predsednik od postaje do Elizejske palače, tistih, ki so obkolili veliki trg Etoile, ko je predsednik Tita počastil padle francoske borce in nazadnje danes zjutraj izgled trga pred pariško občino, ki je bil okrašen s cvetjem, kjer so celo uro prej, preden se je pojavil tov. Tita, stali Parizani, da bi videli slavnostni sprejem, ki ga je v njegovo čast pripravil predsednik pariške občine.

Nekaj največjih turističnih in potovalnih agencij je posvetilo posebno pozornost prihodu tov. Tita. Družba spalnih voz cook in francoska turistična agencija in nekaj drugih so na največjih pariških bulevarjih in Elizejskih poljanah pripravili posebne razstave, posvečene naši državi. Fotografije predsednika Tita dominirajo tem razstavam, ki so jih Francozi ob tej priložnosti s spoštovanjem posvetili iskrenemu prijateljstvu do Jugoslavije.

Vzporedno s prejšnjimi državskimi obiski, ki tu niso redki, je dal pariški veliki tisk predsednikovemu potovanju tako publiciteto, ki se more meriti samo s tistim, kar mu daje naš tisk. Veliki francoski listi

IGRA Z BLAZNOSTJO

OB GOSTOVANJU TRZASKEGA SNG V LJUBLJANI

Zakelo se je z objestno predupustno šalo in zabavo in se razvilo v tragedijo. Skupina italijanskih plemičev in plemkinj se je sklenila za predpust našemiti v razne zgodovinske osebnosti, kralje, cesarje, kraljice in markize. Eden izmed plemičev je tedaj goreč dvoril markiza Matilda in ko mu je le-ta povedala, da se bo maskirala v markizo Toskansko, prijateljico papeža Gregorja VII., se je on odločil za masko nemškega cesarja Henrika IV., ki ga je papež izobčil. Odločil se je zaradi tega, da bo kakor spokornjeni nemški cesar v Canossi lahko klečal ljubljeni markizi ob nogah. Ko je skupina tako našemljena jezдила proti villi, kjer bi naj bila zabava, je nekdo za Henrikovim hrbtom zabodel njegovega konja, da je divje poskočil in vrgel s sedla jezdeca, ki je omedlel. Ko se je po nesreči spet zavedel, se je izkazalo, da je zblaznel. Tako je dvajset let prevlečen v blaznost kot namišljeni Henrik IV. na domu svoje sestre, kjer je imel svoj »dvor« in so ga obiskovali razni prijatelji, oblečeni v tedanji kroj. Po sestrični smrti je njen sin, Henrikov nečak, markiz di Nollis, povabil markizo Matildo in njenega prijatelja in pa zdravnika specialista, da bi ugotovili bolnikovo stanje in ga po možnosti ozdravili. Tedaj pa se je izkazalo, da Henrik ni blazen. Da je bil po padcu s konja od udarca ob kamen sicer nekaj let resnično blazen, da pa se mu je že pred leti vrnila zavest. Ko pa je tedaj opazil malopridnost ljudi okrog sebe — prijatelji in prijateljica so ga izdali, njegovo službeno mesto so zasedli — je še nedolgo vztrajal v svoji igri blaznosti, v kateri je lahko prisilil ljudi, da so si nadevali krinke in se mu kot norcu pokorili. Ko pa mu je zdaj po mnogih letih spet stopila pred oči njegova mladost živa in nepočena v osebi Matildine hčerke, ki so jo oblekli kot markizo Toskansko, se je v niemi zvoza za hip zamislila zavest iz svojih besnostih je zabodel svojega starega tekmeča in zoprnika, ki je bil kriv vse njegove nesreče, Matildinega prijatelja barona Bericredija. Po tem dejanju je končno uvidel, da ni več poti nazaj, v normalno življenje, da mora za vse čase vzeti nase tragično breme blaznosti.

nemara najbolj svobodno bitje. Henrik pravi: »Norec je človek, ki vam do temelja poruši vse, kar ste zgradili v sebi, okrog sebe, logiko logike vseh vaših konstrukcij.« Norec pristi solju, da si v obveščanju z njim nadevajo krinke in igrajo burke, ki jim on suvereno ukazuje. Vztrajno in dosledno igra blaznost pa ima očitno neko posebno magično silo, ki človeka v navalu strasti lahko pritrja v nerazodna dejanja, ki meje že na resnično blaznost. To se kaže pri Henrikju, ko se mu je ob nenadni prikazni žive ljubljene podobice iz njegove mladosti v osebi Matildine hčerke Fridre za trenutek od groze zmračila zavest in ga pahnila v usodno dejanje, da je zabodel svojega starega tekmeča in sovražnika ter da nato ni več drugega izhoda zanj, kakor da se znova pogreze v prepred resnične ali pa simulirane blaznosti, ki pa se bo nedvomno končala s popolno poračenostjo duha.

»Henrika IV.« smo videli na odru naše Drame že mnogo let pred vojno z Rogozom, Marijo Vero in Levartjem. Tedaj je učinkoval nekam tuje in hladno. Danes nam je seveda delo veliko bliže in umiljiveje. Danes Pirandello lahko štejemo že za klasično ekspresionizma in Henrika, ki je bila avtorjeva najljubša igra, za stebel ter literarne smeri. V novi obliki ga nam je predstavilo trzasko Slovensko narodno gledališče ter pokazalo s tem umetniški rast in razvoj svoje ustanove.

Delo je režiral mladi hrvatski režiser Habunek. Njegova režija je zelo preprosta in naravna, brez kričaje iskanih sredstev, brez vsiljivega privzdigovanja in tudi na privzdigljenih mestih pravilno ubrana in skladna. — Očitni bi edino prvemu dejanju, da je zaradi okorne, kar začetniške igre »cesarjevih tajnih svetnikov«, ki so obšutno motili,

stvu do Henrika. M. Balohu kot markiju di Nolliju ni bilo dano, da bi nam pokazal značilne poteze svojega igralstva; pasivna vloga Barona Tita, Henrikovega zoprnika, je predstavljal J. Lukoš, ki je bil spotečka takisto šibak in je pozneje dovolj markizantno nakazal svoj HK. Ustrezen je bil tudi M. Sancel kot dr. Gennoni. Celotno »tajni svetovalec«, ki jih igrajo S. Kobal, J. Guštin, I. Kufertin in S. Staršinič, so se v drugem in tretjem dejanju nekako mašali, da celotna soigra ni trpela zaradi njih. Omeniti velja tudi starega sobarja St. Razstresena kot menih Joanesa.

Uprizoritev težkega dela je v dostojni izvedbi nazorno pokazala, da je trzasko SNG vsaj v glavnih zastopnikih na dokaj vidni umetniški višini; in ko bo lahko tudi stranske like zasedalo z močnejšimi silami, bo ta ustanova zelo resen in uravnotežen vreden slovenski kulturno-umetniški faktor v bogati tuje-rodni kulturi. Izvedba je zapustila v gledalcu vtis, da si težak in mračen glob.

Fran Albreht

ŽELIMO: prav dobro

OB PRVI PREDSTAVI MLADINSKEGA GLEDALIŠČA

In tako bodo jutri carju Trajanu zrasla kozja usesa v Viteški dvorani ljubljanskih Križank in staro poslopje, ki ga je pred kratkim obnovil že mojster Plečnik, se bo znova pomladilo. V skalnato ste-

kar se da raznoliko in ekstretno v doživljanju, na primer zdaj mrzli Sever, zdaj vroči Jug, kar vse budi otroško domišljijo.

Glede mladinskih iger imamo sploh vseh igrar. Za mladinsko označujemo običajno nekaj, kar si kot tako predstavljamo mi sami, to je odrasli, čeprav je morda v tem za mladino velika laž. Tudi sedanjo predstavo bomo skušali podati čim bolj poenostavljeno in blizu otrokom, z enostavnimi stiliziranimi plesni, s čim manjšimi dekoracijami in s preprosto raševinasto obleko junakov brez obremenjujočega bleska, tako da večji del lahko opravi otroška domišljija. Edini rekvizit, ki se ga mislimo posluževati v bogati meri, je svetlobni čar. Predstave bomo razen tega podajali na način v obliki gledališča v krogu, ker je to po eni strani veliko bolj ekonomično glede stroškov in lahko prenosljivo v vsako dvorano, hkrati pa tudi zaradi dogajanja sredi gledalcev veliko bolj neposredno, je pri-povedovalja pri eni njihovih zadnjih vaj režiserka Balbina Battelino-Baranovičeva, ki vodi sedanje novo gledališče kot umetniški vodja.

V umetniškem vodstvu želijo sploh vplivati vzgojno vzpodbudno, tako da bi se čim bolj spostile same mlade sile. Upravno umetniški kader naj bi sčasoma prevzeli sami mladinci. Pomočniki inspicienta je že mladinec, dežurni v dvorani je mladinec. Pri sedanjih prvi igri, ki naj gledalcišče uvede v javnost, sodelujejo sicer kot igralci nekateri člani Narodnega in Mestnega gledališča, a tudi že zdaj nastopajo več mladih slušateljev gledališkega krožka: kraljica Svetlana obiskuje sicer klasično gimnazijo, pastirček ho-

Izšla je nova številka revije »Jezik in slovstvo«

Številka 4-5 prinaša med drugim tele članke: Olga Sterle: K jubileju slovenske »moderne«; Jozeta Mahnič: Murnova poezija; Anton Balcer: Sprehodi po slovenskem besedišču; Rajko Nahtigal: Nekaj fonetično napačnih nauk v slovenskih slovnih; France Bežal: O besedišču in imenih; France Tomšič: Se o veliki, začetnici; Milena Topolovec: Kultura materinega jezika v srednji šoli; Silva Trdin: Orator fit; Jarj Zedve: Obrazovanje poezije v nižji gimnaziji; Franc Fink: Nekaj misli o pouku slovensčine na valjskih šolah; Franc Zadravec: O literarni zgodovini; Karel Bačar: Trdinova sodba o Kosciški; Boris Paternič: K razumevanju problema Trdina — Kosciški; Med jezikovnimi drobtinami so tile prispevki: Rudolf Kolarik: Povedkov to-zinik ali imenovnik? Rudolf K. med menoj in med teboj; Ivan Tomšič: O pravem izrazu »grabež«; Karel Bačar: Nekaj o določni obliki pridevnika; Milos Macaroti: Skrb za razvoj domače tehnične terminologije; Janez Svobljak: Se enkrat Stenarjeva knjičica M. Karlin; Imena zdravil obližno tako kot druge tuje. Dalje je med ocenami problema Branka Borčiča recenzija petih knjig nove izdaje Tavčar-ja, na koncu številke pa so zanimivi odgovori na jezikovna vprašanja, Jozeta Mahničeva Metod. loški pomenki, P. K. prispevek k slovenskemu prevodu himne Hej Slovani in Marije Berčnikove za-pisek pod naslovom: Dalo je, ki napravi človeka.

Kupujte knjige Založbe »Slovenski poročevalci«

VIDEL SEM »NOČ IN MEGLO«

(Od našega posebnega dopisnika)

Cannes, dne 30. aprila 1936
Da, prav tako moram zapisa-ti... videl sem »Noč in me-glo...« zopet sem se po dveh letih srečal z mladim Alanom Resnaisom, ki tega za spoznal prvič pred števna letoma, ko nam je pokazal svoj dvakrat od francoske cenzure prepovedan film »Tudi kipi umirajo«. Pošte-vo moram priznati — ni majhen dosežek srečati tega fanti-ke, ki je »enfant terrible« francoskega kratkega filma, verjetno najbolj nadarjen med mladimi francoskimi režiserji, a tudi najbolj pogosto cenzuri-ran, prepovedan ali pa vsaj po-tegnjen v kakšno komplikacijo okoli svojih filmov.

»Noč in megla« (film je dobil naslov po znani nacistični pri-slovi, ki je opravljala iz-gnojenje transporta internirancev v Trbo, da jih je vzela »noč in megla«) je izredno filmsko delo, ki je Resnaisu prineslo še dru-gro Vigojevo nagrado, nagrado, ki v Franciji pomeni, največje priznanje za uspeha na področ-ju kratkega filma.

Nazivem! Človek se ustavi pred tem pojmom groze, strahot, podivjanosti, zverinskih zločin-ov. Pred njim se je ustavil tudi Resnais, ko so mu rekli, naj bi naredil film, ki bi počastil spomin na žrtve nacizma. Počastil spomin? Ne, to Resnaisu, ki ne more drugače, kakor vrtati na njegovo vsebino, iskati resnico — to mu ni bilo dovolj. Počastiti spomin žrtvam nacizma pomeni zanj hkrati kričati na ves glas svetu, naj ne pozablja največje groze XX. stoletja. In to je bila njegova izhodiščna točka. Resnais ne pozna sentimentalnih filmov, Resnais ne pozna brež-idejnih filmov. Resnais ima svoj svetovni nazor, ima svoj pogled na svet, zna vrednotiti človeka in njegovo dostojanstvo — in zato je naredil »Noč in meglo«. Se stoji v Evropi nemi, a straš-no obtožujoči spomeniki groze tistih dni. Auschwitz, Dachau, Ravensbrück in kakor se ime-jujejo še ti kraji. Resnais je šel tja in poiskal neme igralce svo-jeje filma. Njegovi prijatelji so šli v arhive, ki hranijo dokume-mente strahot druge svetovne vojne, in Resnais jih je organ-sko vključil v svoje delo, da je izpovedal resnico, na katero ne-ki drugi preradi pozabljajo ali pa bi jo rad zabil, kakor da je resda nikoli ni bilo na svetu.

Francija se je hotela predstavi-ti na letošnjem festivalu v Cannesu prav s tem Resnaiso-vim filmom, ki ga stejejo za najboljši lankoletni kratki francoski film. Zahodnonem-ska vlada je protestirala proti ude-ležbi tega filma na letošnjem fe-stivalu in se sklicevala na 5. člen festivalnega statuta. Tega poznamo dobro Jugoslavo, La-ni so ga uporabili proti nam. V resnici je morala Francija po-pustiti in se odpovedati udelež-bi Resnaisovega filma na fe-stivalu. Toda zgodilo se je nekaj izrednega. Prav na dan, ko je nabit polna velika festivalna dvorana s spoštovanjem in glo-bokim molkom spremljala po-sebno predstavo Resnaisovega filma (zven programa) in na koncu z nepopisnim aplavzom nagradila mladega Resnaisa, je nemška delegacija na letošnjem festivalu objavila vest, da za-pušča mednarodni festival v Cannesu, ker je festivalski od-bor, upoštevajoč člen 5 festival-skega statuta, odbil edinemu nemškemu celovečernemu fil-mu »Nebo brez zvezd« udeležbo v festivalski konkurenci.

Mislim, da bi bilo iluzorno skušati podati sliko tega krat-kega filma, kjer je Resnais po-leg vsega drugega mojstrsko uporabil v dramaturški zgradbi tudi barvni film, edino, kar nam ostane, je apeliral na naša pod-letja za distribucijo filmov, da to delo čimprej kupijo in ga po-kažejo tudi našim ljudem, kajti, kakor je govoril iz srca Franco-zom, tako bo govoril enako iskreno tudi vsem nam, ki smo delili enako usodo med drugo svetovno vojno.

Včeraj je bil dan umetniške kvalitete!

Najpreje Američani s svojim filmom »Tem težji je bil padeč« (The Harder They Fall), ki je inspiriran po istoimenskem ro-manu Budda Schulberga in ga je za družbo Columbia Films re-žiral tudi pri nas že poznani Mark Robson po scenariju Phil-ipa Yordana. Pred ozadjem, ki ga sestavljajo brutalni svet bok-sarskih menažerjev, se razvija drama človeka, ki se ne more sporazumeti z dejstvom, da si služijo ljudje denar tako, da pu-stijo pri milijonih zaslužkih za 47 dolarjev ubijati ljudi v boksaarskem ringu. Bil je to nekdanji športni novinar, ki se je v borbi za zaslužek spustil na dno tega sveta organizatorjev boksaarskih spopadov in trgov-cev z boksaarji. Ko ga je do kra-je spoznal, ko je izgubil svoje nekdanje prijatelje in na koncu skoraj tudi ženo; ker niso od-bravali njegovega sodelovanja z ljudmi sumljivega posla, je na-šel zopet sam sebe, doživel no-branje očistitve in stopil na pot borbe proti zločinskim zaslu-žkom. To je dejansko film nasi-lja. Toda za razliko od podobnih hollywoodskih filmov sedanjih

let je našlje samo uporabljeno zaradi tega, da bi na koncu bil protest proti njemu silnejs. Marka Robsona poznamo pri nes po filmih »Champion«, »Bright Victory« (ki žal, ni prišel v naš redni program) in »Mostovih na Tokio-Bju«, kakor tudi po filmu »Pekel pod ničlo«. Robson je mojster v režiji brutalnih scen. Film »Tem težji je bil padeč« je izrazil film režiserja. Z moj-strsko roko je vodil svoje igral-ce in niti tako velik igralec, ka-kor je Humphrey Bogart, mu ni mogel uiti iz vajeti. Poleg Humphreya Bogarta je v filmu zelo lepo oblikovan tudi lik brezdušnega menažerja Nicka Benka, ki ga igra Rod Steiger.

Temu velikemu američkemu filmu se je po posebni predstavi Resnaisovega filma pridružil italijanski, neorealistični film Petra Germija »Zeleznice« (Il Ferroviere) Italijan so odlično startali in če bodo ostali njho-vi filmi dosegljivi raven »Zelezni-čarja«, bodo poleg Americano-letos najboljša ekipa festivala. Germija poznamo že pri nas, saj se je spominjamo filma »Pot upanja«. V razgovoru nam je povedal, da se je lep čas ukvarjal s mislijo, da bi enega izmed svojih filmov posvetil de-lavcu. Ne delavskemu razredu kot celoti, temveč enemu izmed stobitov. In na koncu se je odločil za železničarja. To je iz-redno poetična zgodba enega iz-med nas vseh. Vsakdo je v Ger-mijevem filmu srečal samega sebe, svoje težave, svoja veselja in kratke trenutke sreče, pa tu-di svoja razočaranja, težave, osebne borbe in vse, kar napo-tnjuje dan za dnem naše življen-je. Germi je optimist in zaradi tega nam je še bližji. Res da se mora človek z dneva v dan spo-prijemati s težavami, toda na koncu vsega je vendarle lepo živeti. Sprva bi moral njegovega železničarja upodobiti ameriški igralec Spencer Tracy. Producentom ni uspelo z igralcem skleniti pogodbe in tako je na koncu glavno vlogo, ne, eno iz-med osrednjih vlog, prevzel režiser Germi sam. Sam je rekel, da je mnogo premišljeval o za-sebni glavni vlogi in da je na koncu spoznal, da je ta njegov Andreja vedno bolj podoben tudi njemu. Zahtevno nalogo je re-šil mojstrsko, kakor so mu bili enakovredni Luisa della Noce kot njegova žena Sara, zagreb-ska rojakinja Sylva Košina kot njegova hči Giulija, Sara Urzi kot Liverani, Carlo Giuffrè kot Renato, Renato Speziale kot Marcello, a predvsem nad vse simpatični osemletni Edoardo Nevola kot Andrejev sinček Sandro. Kje je skrivnost Ger-mijeva filma, kje korenine nje-govega izrednega uspeha? V zelo preprosti, a hkrati v največji resnici; v tem filmu govori srce. Ni lahko pustiti srca, da izpre-govori na filmskem platnu. Vi-deli smo že mnogo takšnih po-kusov in doživeli, da se je ta govornica včasih celo nehoti iz-prevrgla v osladnost in solza-vo gorovica srca, ki je včasih tudi zavila v lupino trdote in grobo-sti, a na dnu vendarle utripa to-plota, ljubezen, skrb. Z »Zelez-ničarjem« je Germi zopet visko-ko dvignil zastavo neorealistič-nega filma. Sledil mu je v ne-kaj dneh de Sica s svojo »Stre-ho«. Tako se počasi, a vztrajno izpreminja letošnji festival v Cannesu in manifestacijo film-skega realizma. Prav je bilo Ne bi mogli razumeti, da bi bilo mogoče zamoriti tako obetajo-čo obdobje filmskega izpovedova-nja, kakor je realizem, pa četu-di so bili poskusni resni in tem-eljito pripravljani. Naša rojakinja Silva Košina, ki je v tem filmu stala prvič pred kamero, je ustvarila kaj lep filmski lik. Toda najlepši, najbolj bogat in največjotrnanje toploti izžare-vajoč pa je brez dvoma lik Lu-luse della Noce, ki je upodobila osebnost žene in matere. To je kreacija, ki jo srečamo le redko v filmu. Maji Edoardo Nevola je simpatičen igralec, zelo du-hovit in sproščen v svojih reak-cijah. Vendar mislim, da je Germija nekajkrat zapeljala prav ta njegova sproščenost pred kamero, da je tu in tam preveč gradil svoj film na njem. V prepričanju, da bomo film vi-deli kmalu tudi na naših plat-nih, ne bom govoril podrobne-je o njem. Vkljub temu pa na morem mimo najmočnejše sce-ne, ko Andrea-Germi govori po telefonu s svojo hčerko Giulio. To je višek Germijeve kreacij, v njej je toliko poezije in to-plote, da se vtisne gledalcu ne-izbrisno v spomin.

Danes je razpravljal kongres risanege in lutkovnega filma o stanju te filmske zvrsti v naši državi. Zanimivo! Prireditelji niso pozabili na nas. Toda ali nismo mi pozabili na ta pomemb-ni kongres! Nikogar izmed njih, ki se ukvarjajo z risanim in lut-kovnim filmom pri nas, ni med nami. Tudi nobenega filma ni-šmo poslali. Pa vendar bi ka-kšen nas lutkovni film našel na tem kongresu svoje dostojno mesto. Ne vem sicer za vzroke, ki so pripeljali do tega, da se tega kongresa aktivno ne ude-ležujemo, toda vsekakor je ško-da, občutna škoda. Vitešek

V dvorani koprškega gledališča razstavlja slikar Herman Pečarič iz Pirana. Na sliki njegova »Ulica«

učinkoval precej negotovo, sko-rajda diletantsko. V drugem in tretjem dejanju pa se je uprizo-ritev dvignila, postala skladnej-ša in se stopnjevala do zelo učinkovitih mest. Scena je bila namenoma mrzla in enostavna, gola sodobna tehnika, da je tako tem rezkeje kontrastirala z ana-hronističnimi kostumi in akcijo enajstega, dvanajstega stoletja, postavljenega v moderno pre-stopilno dvorano.

Henrika je za svoj petindvaj-setletni igralski jubilej kreiral Rado Nakrst, ki je od osvo-bo-ditve dalje angažiran v Trstu ter bil tam udeležen pri »Priza-devanju za dvig in izpopolnjevanje gledališke kulture«, kakor pravi prof. Budal v svojem po-zdravnem pismu. Videli smo, da se je ta čas razvil v izrazitega karakternega igralca. Kot Hen-rik je bil sicer tudi on v prvem dejanju nekoliko negotov in v sklepnem govoru premalo izraz-it, a se je pozneje spostil, da je vidno rastel, bil naraven in svoji kompličiranosti, bil narav-no tudi v prehodu iz »blaznost-i« v razodno stanje, dovolj močan v intelektualnem afektu ter resnično pretresljiv v sklepn-i sceni. Naša stara znanka N. Gabrijelečeva (grs markizo Ma-tildo) tudi v nji smo odkrili izrazitejšje, zrelejšje karakterne črte, v obveščanju s svojim prezi-ranim ljubimcem je bila dobra in pristna, manj pristna in osvoo-bljiva pa v svojem prikritej ču-

Herman Pečarič: »Ulica«

Osební avto
sov ali malo rabljen Mercedes, Opel, Fiat, Volkswagen kupimo. Ponudbe pod »Nov avto« pošljite v oglašni oddelci 3304-A

IZ VČERAJSNJE DRUGE IZDAJE

Predsednik Tito namah osvojil naklonjenost vseh Parižanov

Pariz, 7. maja. (Tanjug) Francoski in jugoslovanski krogi v Parizu izražajo nocoj polno prepričanje v uspeh razgovorov ter poudarjajo, da so težnje narodov obeh držav enake. Čeprav se nekatera zunanje-politična dejanja obeh držav vendarle razlikujejo, to ne bo moglo vplivati na dosego precejšnjega soglasja šefov dveh držav za tesnejše sodelovanje pri naporih za zagotovitev miru v Evropi in v svetu sploh.

Francoski politični krogi opozarjajo, da je izredno prisrčen in topel sprejem, ki ga je Pariz danes priredil maršalu Titu, odraz takega prepričanja, hkrati pa kaže tudi visoko spoštovanje in občudovanje, ki ju Francoz gojijo do jugoslovanskih narodov, zlasti do osebnosti maršala Tita. Pozornost, ki jo francoski tisk posveča bivanju predsednika Tita, to najbolj pojasnjuje.

Vsi večerni listi brez izjeme prinašajo na prvih straneh dolga poročila o sprejemu in prvem dnevu bivanja predsednika Tita, poleg tega pa posvečajo vsaj po eno celo stran tudi osebnosti jugoslovanskega predsednika. — Simbol sloveskih hotenji, posebej vojaške in politične hrabrosti, je predsednik Tita na mah osvojil naklonjenost milijonov Parižanov, piše nocojšnji 'Mond'.

Pred rezidenco predsednika Tita med njegovim bivanjem v Parizu — Elizejsko palačo je hodnik skoraj popolnoma neprehoden. Mnogi ljudje — meščani, delavci, žene in mladina — potrpežljivo čaka, da vidi maršala Tita, toplo in navdušeno poskanje pa odmeva vsakokrat, ko predsednik odprti avtomobil zapusti ali se vrne v palačo.

Nastop 'Comedie-Française' v Elizejski palači

Pariz, 7. maja. (Tanjug) Po nocojšnji uradni večerji, ki jo je predsednik francoske republike Coty priredil na čast predsedniku Titu in njegovi soprogji Jovanki Broz, so člani francoske komedije prikazali Molierovo enodejansko 'Les Precieuses ridicules', ki je bila prvič prikazana v Parizu leta 1659. Izvajanju Molierove komedije v velikih dvoranah Elizejske palače so poleg povabencev, ki so bili na večerji, prisostvovali tudi številni ugledni predstavniki francoskega javnega, političnega in kulturnega življenja ter vsi člani spremstva predsednika Tita.

sednik francoske republike René Coty je danes določil uradno francosko spremstvo, ki bo spremljalo predsednika Tita ves čas njegovega obiska. V spremstvu so med drugim generalni vojaški sekretar predsedstva republike general Jean Ganeval ter atašea predsednika francoske republike polkovnika Gael Cressary in Rene Dor.

Jovanka Broz obiskala znamenitosti Pariza

Pariz, 7. maja. (Tanjug) Soprogja predsednika Tita Jovanka Broz je popoldne obiskala več zgodovinskih znamenitosti Pariza. V spremstvu soproge generala Ganevala in soproge jugoslovanskega veleposlanika v Parizu Beblerja se je Jovanka Broz napotila čez Elizejske pojane in trg Concorde k operi in Louvru do Citéja in Notre-Dame ter se nato čez latinsko četrtno v Saint Germain vrnila na večerjo v Elizejsko palačo. Odprti avtomobil, soproge predsednika Tita je vzbudil pozornost številnih mimoidočih, ki so s toplimi vzkliki in mahanjem robcem pozdravljali soprogo maršala Tita.

Zgodovinski dogodek

Ves francoski tisk ocenjuje obisk predsednika Tita Franciji kot izredno važen in morda odločilni dogodek v službi miru

PARIZ, 7. maja. (Tanjug) Francoski časopisi ocenjujejo prihod predsednika Tita v Pariz kot najzgodovnejši dokaz prijateljstva med Francijo in Jugoslavijo. Vsi listi na naslovnih straneh pozdravljajo maršala Tita, večina pa je objavila tudi posebne članke o življenju jugoslovanskega predsednika, katerega imenuje »zagovornika dejavne koeksistence« in »najbolj zaslužnega posrednika med Vzhodom in Zahodom«.

'Figaro' piše med drugim: »Ne dvomimo, da bo francoski narod pripravil simpatičen sprejem prvi osebnosti države, ki jo dolgo zgodovina prijateljstva veže z našo državo.« 'Aurore' je na naslovnih straneh objavil sliko predsednika Tita s soprogo in piše: »Večina zgodovinarjev prispeje in bo čedalje bolj pripisovala velik pomen vlogi, ki jo ima vedja jugoslovanske države v povoljni zgodovini.«

'Maršal Tito je najbolj vnet pioniir boljšega razumevanja med dvema svetovinama' piše 'Combat' in poudarja, da je obisk predsednika Tita v Parizu »zgodovinski in morda odločilni dogodek v službi miru«. Glede vloge maršala Tita piše ta časopis, da »jugoslovanski predsednik skrbi za dobro in prihodnost Evrope in se z zboljšanja razmer v svetu ter pripominja, da je obisk prijatelja v najprimernejšem času. Glasilo komunistične partije 'Humanite' piše, da je francoska javnost prihod maršala Tita v

nerjev ne boji, da bi se drugi utegnili vmešati v njegovo za devet. Obisk predsednika Tita, piše v uvodniku časopisa 'Progress de Lyon' prišel v času živahne mednarodne dejavnosti, ki je morda odločilna za prihodnost razmerja med Vzhodom in Zahodom. Za njegov obisk izredno važen, Jugoslavija ima najboljšo poroko, da doseže resnično politiko koeksistence.« 'France Libre' piše, da je predsednik Tito človek, ki je že z dolgoletno zgodovino in že ima svoj legendi. Njegove vrline se neodvisnost in pogum, kar s tudi lastnosti njegovih narodov. Britanski uradni krogi po zdravljenju obiska predsednika Tita v Parizu in z zadovoljstvom ugotavljajo, da se utrjujejo stiki med prijateljskima vladama Francije in Jugoslavije.

'Parisien Libre' piše, da je razvoj koeksistence med Francijo in Jugoslavijo »najbolj zanimljivi, ker se nobeden izmed part.

Pariz sprejela z zadovoljstvom. Ta dogodek naj bi po želji francoske javnosti utrdil francosko-jugoslovansko prijateljstvo in dal novo spodbudo pomirjenju svetovnega položaja. Časopis meni, da so razgovori, ki jih je imel predsednik Tito s sovjetskimi državniki, z predsedniki Indije, Burne in Egipta močno koristili mednarodnemu sodelovanju.

'Parisien Libre' piše, da je razvoj koeksistence med Francijo in Jugoslavijo »najbolj zanimljivi, ker se nobeden izmed part.

MARIBOR

Sreda, 9. maja. Dežurna lekarna: 'Studentica' — Gorkška ul. 18.

NARODNO GLEDALIŠČE Ob 19.30. Polje. 'Deseti brat'. — Gostuje basist Ladko Korošec. Red LMS 2.

RADIO 5.00-8.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana. 8.00 do 8.10 Zabavna glasba vmes objave. 8.10-9.30 Narodne pesni poje vokalni kvartet Anton Neffat in sopranistka Nada Krakarčeva. 8.30-8.40 Radjski reportaža. 8.40-9.00 Populárne moderne naprave igra kvartet. Tipel. 11.00-11.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana. 17.00-17.10 Domaća poročila. 17.10-17.15 Zabavna glasba vmes objave. 17.15-17.20 Zeleni ste — poslušajte! 17.20-18.00 Preludije Cl. Debussyja igra pianist Hugo Kroemer. 18.00-23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

Cetrek, 10. maja: Dežurna lekarna: 'Center', Gorkška ulica 12.

NARODNO GLEDALIŠČE Ob 19.30. Auber: 'Fra diavolo'. Red LMS 3.

RADIO 5.00-8.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana. 8.00 do 8.10 Zabavna glasba vmes objave. 8.10-8.30 Igrajo domači ansambli. 8.30-8.40 Domaća pesniki in pisatelji. 8.40-9.00 Siskobla. Iva Lhotič. Kraljskega igra orkester mariborske Opere. dirigent Ivo Perišič. 11.00 do 17.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana. 17.00-17.10 Domaća poročila. 17.10 do 17.15 Zeleni ste — poslušajte! 17.15-17.40 Zeleni ste — poslušajte! 17.40-18.00 Slovenske narodne pesni poje Planinski orkester. 18.00-23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

KINO Prvi avstrijski film 'Don Juana. Muzična sobota: franc. film 'Edward in Karolina'.

PTUJ Na pobudo mestnega odbora Soc. zveze del. ljudstva so ustanovili poseben odbor zastopnikov množičnih organizacij in oštjeke parizije JLA, ki naj bi skrbel za poboljšanje stikov med ljudstvom in pripadniki JLA z raznimi predavanji in drugim. Odbor je že izdelal obširen načrt za opravljanje prevzetih nalog. Nedavno so si na seji že razdelili naloge.

Nov cestni most čez Savinjo

v Celju bo dograjen že letos

Te dni so se pri ljudskem odboru celjske občine znova sestali zastopniki mesta Celja, republiške uprave za ceste, Vodonosopodarske uprave, železniškega transportnega podjetja, Projekta nizkih gradenj itd., ki so na skupnem sestanku proučevali nekatera problema v zvezi z regulacijo celjskega vozlišča.

Najbolj značilna in za Celje pomembna ugotovitev tega sestanka je bila izjava direktorja uprave za ceste LRS inž. Cimolinija, po kateri bo novi cestni most čez Savinjo dograjen že do

konca novembra letos. V zvezi z dograditvijo tega mostu pa se kot prvenstvena naloga pojavlja ureditev podaljška Ulice XIV. divizije v mestu Celju. V tem smislu je bil sprejet sklep, da mora železnica že do konca tekočega meseca predložiti načrte za prestavitve tistih svojih naprav, ki ovirajo ureditev podaljška Ulice XIV. divizije. Razen tega bo moral tudi podjetje 'Cementinina' umakniti svoje barake in se s svojim obratom preseliti drugam. Po predvidenem načrtu bo avtobusni postajališče uredjeno na pro-

storu sedanega nasada, torej ne več na Ulici XIV. divizije, kjer je sedaj, in nadalje na dvorišču, ki ga uporabljata kamnoseštvo. Čeprav bo skladišče sedaj še ostalo, bodo vendarle pristojni organi občinskega ljudskega odbora zagotovili že v kratkem primerno lokacijo za novo skladišče, kajti v končni fazi ureditve podaljška Ulice XIV. divizije bodo morali porušiti staro poslopje. V sklopu teh del bo treba izpeljati še nekaj preselitev strank in podobno.

Medtem ko se regulacijska dela Savinje v šestih etapah bližajo koncu, podjetje 'Beton' čakajo le še poglobitvena dela struge v območju mostu pa so v teku zaključna dela za projekt sedme etape regulacije te reke. V zvezi z regulacijo sedme etape Savinje bo občinski ljudski odbor v Celju naročil projekt za obnovu mestnega parka ter projekt za novi most čez Savinjo v Liscavih. V teku je tudi izdelava poročila, na podlagi katerega bo mogoče naročiti projekt za ureditev nasipa na levem bregu Ložnice.

Umril je v 77. letu starosti naš dragi sobrat
Dr. P. GVIDO RANT O. F. M.
duh. svetnik, bivši provincial, dolgoletni profesor domačega bogoslovja itd.
Pogreb pokojnega bo v sredo, 9. maja 1956, ob 16.30 iz Petrove mrliške vežice na Zalah.
Francišksanski samostan Ljubljana

Jack London
CELEBRITY

In spet, zakaj? Da bi si pridobil milijon? Umril bo prav tako kot tisti, ki niso zadeli nikdar kaj več od tistega, kar jim je bilo potrebno za življenje. In spet, zakaj? Toda trenutni praznine v njegovem razmišljanju so bili čedalje pogostejši in na milost in nemilost se je predal čudoviti oslabeledosti, ki ga je prevzela.

Hipoma se je zbudil. Nekaj v njem mu je šepnilo, da se mora prebuditi. Nenaodoma je zagledal Sixty Mile, ki ni bil oddaljen niti sto čevljev. Tok ga je bil pripeljal tik pred mesto. Toda gnalo ga je dalje, v divjino spodnjega toka. Nobenega človeka ni bilo videti. Skoraj bi verjel, da je mesto popolnoma zapuščeno, če bi ne videl dima, ki se je dvigal iz dimnika neke hiše. Poskusil je zaklicati, toda iz sebe ni spravil glasu. Iz grla je prišlo le nerazložno hropenje. Otupal je puško, jo dvignil k rami in sprožil. Sunek je bil tako močan, da ga je preslinila skoraj neznosna bolečina. Puška mu je padla med kolena in poskus, da jo ponovno dvigne, se mu je ponesrečil. Vedel je, da mora hiteti, in čutil je, kako ga zapuška zavest. Zato je pritisnil na petelina in sprožil tako, kot je puška ležala. Počilo je in puško je vrglo iz čolna. Preden ga je zagnila tema, je še videl, da se odpirajo kuhinjska vrata in da je stopila iz velike lesene hiše neka ženska, ki je med drevesi zaplesala nekaj pošasten ples.

Deveto poglavje

Deset dni pozneje sta prispela v Sixty Mile Harper in Joe Ladue. Daylight, ki je bil sicer še nekoliko slab, vendar pa dovolj močan, da je lahko poslušal svojo slutnjo, jima je odstopil tretjino svojih parcel na Stewartu za tretjino junjih na Klondiku. Oba sta trdno verovala v Gornjo deželo in Harper je nameraval po reki nizzol s splavom, natovorjenim

z živili in drugimi potrebščinami, da ustanovi ob Klondikovem ustju majhno pošto postajo.

»Zakaj se ne lotiš tudi Indian Riverja, Daylight?« mu je svetoval Harper ob slovesu. »Tam je neteto potokov in pritokov, a ponekod zlato naravnost vpije, da ga nekdo odkrije. To je moja slutnja. Tam bodo nekdo odkrili veliko najdbo zlata in tedaj Indian River ne bo več tako daleč.«

»A losov tam kar mrgoli,« je pristavil Joe Ladue. »Bob Henderson se že tri leta potika tam okrog in prisega, da se bo zgodilo nekaj velikega; živi zgolj od losjega mesa in kakor ponorel stika za zlatom.«

Daylight se je takoj odločil, da poskusi srečo ob Indian Riverju: toda Elijah ni mogel pregovoriti, da ga spremlja. Elijahova duša je bila zaznamovana z lakoto in strašno se je bal, da ne bi še enkrat doživel kaj takega.

»Ne morem proč od hrane,« je pojasnil. »Vem, da je to zelo nemno, toda ne morem niti proti temu. Vse, kar lahko naredim, je to, da vstanem od mize šele takrat, kadar vem, da sem sit, da bi počil, in kadar ne morem spraviti v sebe nobenega grizljajava več. Vrnil se bom v Circle City ter se nastanil v bližini kakega skladišča z živili, dokler ne bom ozdravel.«

Daylight je ostal še nekaj dni. Medtem je zbiral nove moči in urejal svojo preprosto opremo. Odločil se je, da bo potoval z majhnim tovorom po indijanski navadi in da bo nosil na hrbtno petinsedemdeset funtov, medtem ko bo naprtil vsakemu svojih peterih psov po trideset funtov. Zaupajoč Laduejevemu poročilu, je hotel posnemati Boba Hendersona ter živeti izključno od mesa. Ko je pristala v Sixty Mileu Jack Kearnsova široka rečna ladja, natovorjena z rečnim

Za zdaj gre še kar dobro

Težko je ocenjevati možnost, če veš, da se ni pokazalo vsega, kar zmore. To velja tudi za udeležence, ki nastopajo v zvezni košarkarski ligi in ki imajo za seboj že tri prvenstvena srečanja. Letošnje tekmovanje je še posebej mlačno. Vsi resnejši igralci so sklenili proti Crveni zvezdi z odločno otežitvijo za naslov državnega prvaka. Vse kaže, da bo ta otežitva vsakekoraj lažja, kakor so pričakovali, kajti Crv. zvezda zaradi odsotnosti najboljših ne pride več v konkurenco. Seveda, napačno bi bilo odrekati ji možnost, da tudi letos osvoji najvišji naslov, saj se bodo prej ali slej znova pojavili stari in preizkušeni igralci, ki bodo skušali popraviti vse tisto, kar se bo sploh še popraviti dalo. Toda po vsej verjetnosti bo takrat še precej pozno. Kakor navadno rečeno, da prvi dobiček še ne pomeni vsega, tako lahko tudi pritrtdimo, da so prvo letošnje tekmovanje v zvezi s Crveno zvezdo in njenimi igralci, ki so v svoji slabosti vstopili v Beogradu z zmago nad Olimpijo, v Beogradu in v Ljubljani, kar odločilno vpliva na prihodnost te ekipe. Kljubu primanjkuje predvsem strokovnega kadra, zato so povabili k sodelovanju nekoga, ki jim je napredek te vrste v klubskem življenju in pionirski delo pa je svoj slab vtis popravila v Beogradu z zmago nad Olimpijo. V Beogradu je prav tako zavladal Crveni zvezdi, ki so dovoljivo opravila svojo nalogo.

Po vsem se strinjamo s pripombo enega izmed njenih funkcionarjev, ki je po tekmi z Mladostjo pripomnil: »Se kako bomo potrebovali to točko! Prav res, teško, ki so jo Ljubljaničani prinesli iz Zagreba, je bila prubito presenečenje za vse ljubitelje košarke.«

Pa še nekaj lahko že na začetku, torej po tretjem kolu sklepamo. Kdo se bo torej boril za najresnejši kandidat za izpad iz lige, novinec Proleter iz Krke, ki ga bo doletela enaka usoda kakor lani Mariborčane. Na dirki vstopa v družbo najboljših v državi, ne more resneje ogroziti zmage preizkušenejših moštvev niti

meriti se z znanjem in taktičnimi sposobnostmi tistih, ki so že 10 let v družbi najboljših. Proleterju se bo po vsej verjetnosti pridružil še Radnički. Seveda, to so začelne napovedi, ki temeljijo na prvih srečanjih, in toda tudi košarkarska žoga je okrogla in tudi tu se lahko temeljito ustejemo.

Partizan	3	3	0	233:179	6
Proleter	3	3	0	231:178	6
Mladost	3	2	0	181:177	3
Montažna	3	2	0	212:201	3
Ljubljana	3	0	2	199:202	2
Crv. zvezda	3	1	2	194:202	2
Lokomotiva	3	1	0	212:237	2
Radnički	3	0	2	183:223	1
Proleter (T)	3	0	3	111:171	0

SPORTNE ZANIMIVOSTI V KRATKEM

Atenska nogometna enajstovica AEK je doma premagala FK Köln 2:1 (1:0). Nemci bodo 16. t. m. odigrali tekmo tudi v Beogradu s Partizanom.

Moška in ženska teledravnica reprezentanca Jugoslavije bosta 19. t. m. nastopili v povratnem srečanju s CSR v Pragi. Lani so obakrat zmagali Čehi. Namiznotenški igralci Svoboda iz Kranja so se pred dnevi ponovno udeležili svojemu delu v minulih sezonah, pri čemer so med drugim ugotovili pomemben napredek pri mladinskih in pionirskih moštevih. Klubu primanjkuje predvsem strokovnega kadra, zato so povabili k sodelovanju nekoga, ki jim je napredek te vrste v klubskem življenju in pionirski delo pa je svoj slab vtis popravila v Beogradu z zmago nad Olimpijo. V Beogradu je prav tako zavladal Crveni zvezdi, ki so dovoljivo opravila svojo nalogo.

terih je vredno omeniti čas Dokla na 1000 m (2:52.0) in met koplja Barletove, ki ga je zalučala 30.12 m. Košarkarski novomeški Partizana so v prijateljski tekmi premagali ekipo garnzijske 55.9.

V peti etapi mednarodne košarske dirke Varšava — Berlin — Praga, ki je vodila od Wrocława do Górzca (190 km), je zmagal Schur (Vzh. Nemčija). Valčič je prispel na cilj 7 minut za zmagovalcem, Petrovič. Varga in Vuksan pa so zaostali za 12 minut. V generalnem plasmanju posameznikov je prevzel vodstvo Schur, med ekipami pa SZ.

KROS V 'UTENSILIU'

Mladinski aktiv Ljubljanske tovarne 'Utensilia' je preteklo nedeljo priredil mladinski kros. Med mladinci je zmagal Schur, med ekipami pa SZ.

Prav nič poveljno ni, da iz vseh ostalih mladinskih aktivov občine Rudnik ni bilo niti enega tekmovalca. Lepi pokali so zmagali tekmovalci, ki so se udeležili krosa. Med mladinci je zmagal Schur, med ekipami pa SZ.

REZULTATI MARIBORSKE CELJSKE SKUPINE

V nedeljo je bilo odigrano 14. kolo notemnega prvenstva mariborsko-celjske skupine. Vodilnega Rudarja je na domačem terenu premagal Proleterec iz Zgorja, ki je postal resen kandidat za prvo mesto. Rezultati:

Partizan Rače : Brežice 2:3, Kovinar Maribor : ZSD Celje 4:3, Rudar Vel. : Proleterec 1:2, Drava Ptuj : Partizan Ljutomer 3:0, L. Aluminij : Kovinar Store 4:2.

Ker je Partizan Ljutomer odstopil od nadaljnje tekmovanja, so tekme verificirane s 3:0 p. z. za nasprotnike.

LESTVICA

Rudar (Vel.)	14	10	2	52:21	24
Proleterec (Zag.)	14	11	2	45:22	24
Aluminij (Kidr.)	14	8	2	45:20	18
Brežice	14	8	1	54:32	17
Kovinar (Mar.)	14	6	3	38:30	15
Drava (Ptuj)	14	5	2	33:31	12
Celje	14	3	2	31:54	8
Partizan (Rače)	14	0	10	19:34	6
Partizan (Ljut.)	14	0	13	14:6	1

Angleški nogometni pokal je letos osvojil Manchester City, ki je večerjaj pred približno 100.000 gledalci na Wembley stadionu v Londonu v finalni tekmi premagal Burnleya s 3:1 (1:1).

Odlični tekac Agostini iz Trinidada je izenačil s 100 yardov svetovni rekord s časom 9.3.

Vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem naznanjamo prekruto vest, da nas je dne 8. uozja 1956 zapustila naša navdva ljubljena hči, sestra in teta

MARIJA DEVJAK

Pogreb naše najdražje bo v četrtek, dne 10. maja 1956 ob 16. uri izpred hiše 'losti Dol. Logatec 86 na tamkajšnje 'okopališče.

Zalujoče družine: ISTENIC, HANČIČ, GROBOVŠEK, GARNIERI in GROŠELJ

Logatec, Ljubljana, Maribor in Milano, 8. maja 1956.